

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817203924
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5817203924.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľa: Y. M., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/X, XXX XX O., proti odporcovi: I. P., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. P. č. XXX, v konaní o zníženie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 2Pc/20/2017-118 zo dňa 16.01.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zníženia výživného voči odporcovi na sumu 30,- eur mesačne.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že nezistil zmenu pomerov na strane navrhovateľa ani na strane odporcu, odôvodňujúcu zníženie výživného, od času posledného rozhodovania Okresného súdu Námestovo o výživnom, sp. zn. 5P/46/2012 zo dňa 13.12.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/34/2013 zo dňa 11.04.2013, ktorým bolo výživné určené vo výške 100,- eur mesačne. Otcovi síce pribudla jedna vyživovacia povinnosť k maloletej R., nar. XX.XX.XXXX, no na druhej strane sa s vekom odporcu a jeho štúdiom na vysokej škole zmenili pomery aj na strane odporcu. Tento v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom mal 16 rokov a navštevoval druhý ročník Strednej priemyselnej školy v Tvrdošíne, odbor technické lýceum. V súčasnej dobe je študentom vysokej školy s čím nepochybne oproti predchádzajúcemu obdobiu došlo k výraznému nárastu životných potrieb. Na ich financovaní sa podieľa výlučne matka odporcu. Navrhovateľ sa na týchto nákladoch podieľa minimálne, sumou 30,- eur, teda neprispieva pravidelne a ani určeným výživným. Naproti tomu finančná situácia navrhovateľa je už dlhšie obdobie nemenná a aj napriek tomu otec, ako tvrdí, dokáže splácať splátky úveru, hoci podľa jeho tvrdenia si má na tieto splátky niekedy požičiavať od známych a sestry. Takéto konanie je nelogické, keď na jednej strane navrhovateľ tvrdí, že nemá finančné prostriedky a na druhej strane sa s plným vedomím zadlžuje namiesto toho, aby si našiel riadne platenú prácu, ktorej je aktuálne na trhu práce prebytok. Ponuka práce je v súčasnosti značne široká, a to aj pre ľudí, ktorým zdravotný stav nedovoľuje vykonávať akýkoľvek druh práce. Pokiaľ ide o splátky úveru, navrhovateľ nepredložil aktuálne doklady o výške splátok, iba z obdobia roku 2015 a z roku 2016 a nie z aktuálneho obdobia (roku 2018). Nie je zrejmé, či vôbec ešte a v akej výške navrhovateľ uhradza splátky úveru. Navyše, výživné má prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami rodičov. Nemožno sa stotožniť ani s argumentáciou navrhovateľa, ktorá poukazovala na vyšší príjem matky a sumu prídavkov, ktorá je matke odporcu vyplácaná z Rakúska, a z ktorého dôvodu rodina odporcu žije na vyššej životnej úrovni ako rodina navrhovateľa a jeho deti. Ak sa navrhovateľ aj napriek nepriaznivej situácii a za podmienok, v ktorých má žiť so svojou rodinou, rozhodol mať ďalšie dieťa, je na jeho zodpovednosti, aby pre všetky svoje deti vytvoril podmienky pre ich zdravý a harmonický vývoj a postaral sa o ne. Navrhovateľovi nič nebráni, aby on alebo jeho družka začala pracovať ako opatrovateľka v Rakúsku a priniesli do rodiny výrazne vyšší príjem. Ak navrhovateľovi bránia zdravotné problémy,

môže tak urobiť jeho družka a navrhovateľovi ostane starostlivosť o deti a domácnosť. Obdobne, ako to urobila matka odporcu, ktorá ho ponechala v starostlivosti starých rodičov a odišla za prácou, aby si zlepšila so synom životnú úroveň. Okolnosť, že tak matka urobila, nemôže byť dôvodom pre zníženie výživného zo strany navrhovateľa. Matka odporcu deklarovala svoj príjem 1.050,- eur a tiež kvartálne odvody - výpisom z jej bankového účtu, keď napokon suma prídavkov (ich doplatku) z Rakúska je všeobecná známa skutočnosť a dostupná na internete a odvíjajúca sa od veku dieťaťa a od toho, či starostlivosť o dieťa zabezpečuje rodič sám alebo spoločne s druhým rodičom. Príjem matky bol zistený aj z daňového priznania k dani z príjmov za rok 2017, keď príjmy matky dosahovali 12.825,- eur a jej výdavky 10.251,36 eur, teda základ dane predstavoval 2.573,64 eur. Nie je možné preto argumentovať, že súd pomery matky odporcu nezistil. O odporcu sa stará výlučne jeho matka, uhrádza jeho potreby, na týchto navrhovateľ žiadnym, prípadne minimálnym spôsobom (ne)participuje, s odporcom sa nestretáva. Ak aj navrhovateľ poukazuje na svoj aktuálne nepriaznivý zdravotný stav, súdu nepreukázal takú poruchu jeho zdravia, v súvislosti s ktorou mal podstúpiť operačný zákrok a zároveň takú, ktorá mu sťažuje možnosť nájsť si pre neho vhodnú prácu (ochorenie nervov, kostí a svalov). Súdu bola predložená fotografia o operačnom zákroku ruky (zošití rany), ale nemožno z nej usudzovať, či sa jedná o končatinu navrhovateľa a čo bolo príčinou tohto zákroku. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Voči citovanému rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil alebo zmenil a návrhu na zníženie výživného v celom rozsahu vyhovel. Napadnutý rozsudok považoval za neodôvodnený. Súd nevykonal ním navrhované dokazovanie ohľadne výšky prídavkov matky odporcu a výpisov z jej účtu. Čo sa týka pôžičky od Prvej stavebnej sporiteľne, a.s., úver si zobral, aby deťom zabezpečil dôstojné bývanie, čo môže preukázať aj bločkami predloženými stavebnej sporiteľni. Súd prvej inštancie tiež nevzal do úvahy jeho zdravotný stav. Návrh na zníženie výživného zamietol na úkor štyroch maloletých detí, ktorých životná úroveň je oveľa nižšia, ako životná úroveň syna I.. Odvolateľ poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 4T/40/2016 zo dňa 25.01.2018, v ktorom konštatoval, že prvostupňový súd nevzal do úvahy také významné skutočnosti, ako sú ďalšie vyživovacie povinnosti navrhovateľa k štyrom maloletým deťom, s ktorými žije v spoločnej domácnosti.

4. Odporca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania navrhovateľa v intenciách ust. § 65 až § 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“, a contrario) dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť.

6. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že okresný súd rozhodol vo veci samej predčasne, keďže nevykonal potrebné dokazovanie, a preto nedostatočne zistil skutočný stav vecí, najmä vo vzťahu k pomerom na strane navrhovateľa.

7. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o návrhu navrhovateľa na zníženie výživného (určeného rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5P/46/2010 z 13.12.2012 v sume 100,- eur) na sumu 30,- eur mesačne vychádzal predovšetkým zo skutočnosti, že síce došlo k zmene pomerov na strane navrhovateľa, ktorému pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, inak je jeho finančná situácia nemenná, pričom k zmene pomerov došlo aj na strane odporcu, ktorý je študentom vysokej školy.

8. Súd prvej inštancie poukázal, že navrhovateľovi nič nebráni nájsť si prácu, vzhľadom na priaznivú situáciu na trhu práce, ktorej je prebytok. V tejto súvislosti sa však bližšie nezaoberal tým, či je naozaj v reálnych možnostiach a schopnostiach navrhovateľa, vzhľadom na jeho vek a zdravotný stav, sa zamestnať aj s prihliadnutím na situáciu na trhu práce a na jeho vzdelanie. K podanému odvolaniu navrhovateľ pripojil lekárske správy, z ktorých je zrejmý jeho nepriaznivý zdravotný stav. Zároveň z vykonaného dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ je poberateľom invalidného dôchodku. Súd prvej inštancie sa preto bude zaoberať zdravotným stavom navrhovateľa vo vzťahu k schopnostiam a možnostiam otca dosahovať príjem z hľadiska jeho telesných a duševných schopností.

9. Súd prvej inštancie navrhovateľovi zároveň vytýkal zadlženie. Je nesporné, že výživné má prednosť pred akýmkoľvek inými výdavkami rodičov, avšak v tomto smere súd prvej inštancie neskúmal účel, na ktorý si navrhovateľ vzal pôžičku, kedy si vzal pôžičku, a ani to, či splátky naďalej uhrádza a v akej výške.

10. Z obsahu spisu vyplynulo aj to, že voči navrhovateľovi je vedené trestné stíhanie pre trestný čin zanedbania povinnej výživy voči odporcovi, bude preto potrebné, aby sa súd prvej inštancie oboznámil aj s výsledkami trestného konania.

11. V prejednávanej veci je nepochybné, že matka v prevažnej miere zabezpečuje starostlivosť, ako aj výživu odporcu. Nemožno však prehliadnuť, že navrhovateľ sa nachádza v nepriaznivej ekonomickej situácii, pričom so svojimi ďalšími štyrmi maloletými deťmi, voči ktorým má rovnako vyživovaciu povinnosť, obýva záhradnú chatku bez elektrickej energie a vody.

12. Z uvádzaných dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutočný stav veci, pričom nesprávny postup súdu prvej inštancie v takomto rozsahu by nemal naprávať odvolací súd, ktorý je spravidla určený na to, aby náležite vykladal a aplikoval právo v opravných konaniach. Účelom fungovania opravného (odvolacieho) súdu je na kvalitatívne vyššej úrovni, na základe opravných prostriedkov preskúmať, či sa na súde prvej inštancie dosiahol účel Civilného mimosporového konania vyjadrený v článkoch 1, 4 a 6 CMP v spojitosti s čl. 46 a nasl. Ústavy SR, a nie nahrádzať podstatné pochybenia v postupe prvoinštančného súdu.

13. S poukazom na uvedené odvolací súd podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c/ CSP napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

14. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie dostatočne zistiť skutočný stav veci, predovšetkým doplniť dokazovanie v naznačenom smere a opätovne vo veci rozhodnúť, aplikujúc príslušné ustanovenia Zákona o rodine.

15. Vo svojom novom rozhodnutí súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 1, 3 CSP a § 262 ods. 1 CSP rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)